

Recensie: Ouder Kind ★★★★★*****

KVS Brussel
dinsdag 29 januari 2019

foto © Danny Willems

Recensie:

Heftig hun hart luchten, dat doen Raven Ruëll en Bruno Vanden Broecke in hun jongste voorstelling 'Ouder Kind'. Centraal staat de vriendschap tussen regisseur en acteur die zwaar op de proef is komen te staan in de loop der jaren. Sterker, de twee hoofdpersonages (het stuk mengt fictie en non-fictie) zijn totaal uit elkaar gegroeid nadat aan hun vriendschap en samenwerking een einde kwam. Openen doet de voorstelling met Bruno die als André Vervecken, een witte pater die werkt in Afrika een lezing komt geven in de KVS. Dat doet Bruno onder andere door met zijn been te trekken en zo op te komen, en zijn rechterhand te laten trillen om te doen alsof zijn personage last heeft van zenuwen. 'Ik vind dat totaal niet kunnen!' zo onderbreekt Raven de acteur vanop het balkon. 'Ben je zeker dat je kinderen het ok vinden dat je hier vanavond staat te spelen?' vraagt ie waarop Bruno heftig scheldt: 'Gij ze rotten hond, kom van dat balkon.' En niet veel later 'Als je me durft te onderbreken, klop ik u in het ziekenhuis!' De boog die beide personages tijdens deze productie maken en uiteindelijk toch in zekere zin rust vinden in hun woede, hun ontgoocheling door een spaak gelopen vriendschap en professionele samenwerking, is erg realistisch, hoewel voor alle duidelijkheid beide aan het spelen zijn, en dat er bij momenten ook lekker en dik opleggen. Ouder Kind heeft zo iets bitters en zoets tegelijkertijd. Het stuk is hard, confronterend, soms zelfs rauw aan de ene kant terwijl er ook heel wat (herkenbare) humor passeert. Die cocktail, en het afwisselen tussen dialoog en monoloog zorgt voor een topvoorstelling die de intensiteit kent van een drama van Shakespeare.

'Bruno, doe je dat nu om de mensen alsnog waar voor hun geld te geven?' vraagt Ruëll zich af na de wanprestatie van de acteur wanneer Bruno eigenlijk een parallel legt met de lezing die ie gaf in zijn succesvolle monoloog 'Para'. Vanden Broecke brengt volgens Raven een stuk uit de Goddelijke komedie van Dante om alsnog het publiek voor hem te winnen. Een voorstelling die Ruëll zou regisseren en Bruno zou spelen. Alleen stelden er zich productionele problemen. Bruno was niet tijdig klaar met het instuderen van de aartsmoeilijke tekst die zich dan nog enkel focuste op de Hel. 'Radicaal, maar prachtig' vond Ruëll het. 'Goede poëzie moet ontregelen' stelde hij. Maar de artistieke directie en het team van de KVS had daar enkele jaren geleden andere ideeën over volgens hem in wat ze te zien kregen tijdens de doorloop, op enkele dagen voor de première. De twijfels rond de artistieke haalbaarheid van het project werden geuit en de voorstelling, die 9 uur zou duren verspreid over verschillende weekends, werd afgevoerd. In de plaats werd 'Missie' hernomen.

Dat voorval zorgde voor dé vertrouwensbreuk tussen de twee. 'Ge had met Jan Goossens (de toenmalige artistiek directeur van KVS n.v.d.r. gebeld, Bruno! Verrader!' klinkt het. Blijkt dat de acteur het geheugentechnisch destijds niet meer zag zitten waarop Ruëll antwoordde met 'Je hebt nooit gevraagd of je het wel ingestudeerd kreeg. Ge hebt het grootste geheugen van België. Dat staat zelfs in de gazetten!' Waarop Bruno toegeeft dat ie aan 26 van de 34 gezangen zat die ie vanbuiten kende. Maar daarvoor had ie wel 2,5 jaar moeten studeren. 'We zaten samen in de tunnel.' zegt ie waarop een over het algemeen sterk gesticulerende Ruëll teleurgesteld antwoordt: 'Ge zijt een andere tunnel ingegaan.' Bruno probeert haalt als excuus zijn gezin boven door te stellen dat ie wel enkele borden

tegelijkertijd in de lucht moest houden, waarbij hij een gezin runnen (Evie als vrouw en een derde kind dat onderweg is) niet meteen als een gelukkige beeldspraak hanteert alsof man zijn in die context een of andere circusact is. Bruno vindt de metafoor rond de tunnel dan weer niet je dat.

Wanneer Ruëll uiteindelijk beneden op het podium is, gaat het er nog heftiger aan toe tussen de twee. 'Wat is het. Is het niet echt genoeg? Ge dacht ik ga even de illusie doorprikken? Is mijn speeksel niet tastbaar? Wat komde doen na 6 jaar? Hebde notes?' aldus Bruno die in zijn gezicht spreekt op dat moment. Het is een slimme manier om tegelijkertijd te doorprikken dat het allemaal maar toneel is, maar uiteindelijk is die dialoog wel van begin tot einde gescript. Het is het soort dialoog waar onder andere de Koe al jaren een patent op heeft en wij van smullen. Net als het erg theateraal schoolse en er dik opgelegde 'Met mijn moeder gaat het goed, Bruno'. Maar ook het lot helpt een handje om even uit de rol te stappen wanneer een toeschouwer, Casper en niet veel later zijn buur even de zaal verlaten en daarna terug binnenkomen. 'Wanneer ben je weggegaan? We willen dat gerust terug oppakken.' aldus Vanden Broecke die bij de tweede vaststelt dat het iets te veel tekst is om terug te nemen. Ook heerlijk is Bruno's vaststelling dat er steeds hoesters zijn wanneer Raven aan het woord is. 'Verstaan jullie hem daar?' vraagt hij aan het balkon, verwijzend naar de dictie die aan de beperkte kant is van zijn co-auteur en collega acteur. Geheel terecht, na de zoveelste giftige opmerking of vernedering, stelt Raven dat Bruno zich beter voelt dan de ander: 'Ge doet uit de hoogte tegenover mij.'

Vervolgens gaan de twee over in een bij momenten erg bits welles-nietesspelletje waarbij ze de ander zo snedig mogelijke verwijten willen geven en op die manier pijn doen om een reactie uit te lokken. Het is het soort spel dat kinderen en jongeren vaak spelen, de psyche van een kind zit dus verwerkt in de stijl en de toon van het werk vandaar ook dat 'Ouder kind', wat even goed ook als een synoniem voor volwassene kan aanzien worden, en dus een zeer goede titel is. Het soort spel waaronder uiteindelijk een vriendschappelijke laag ligt, want alleen onder mensen die close met elkaar zijn of waren, kan het er zo heftig aan toe gaan.

Onder de verwijten vallen de angst om op te stijgen met een vliegtuig van Ruëll, die twee Temesta's die hij nodig heeft om dan zo groggy als wat in een vliegtuig te stappen wat ooit een gênant tafereel opleverde in de gate toen het bordje 'boarding' veranderde in 'delayed' en hij dus te vroeg zijn pillen genomen had. Angst die hij enkel bij het opstijgen heeft terwijl een landing vel riskanter is, merkt Bruno terecht op. Ook hoe ie ooit erin slaagde om de kermis in Kortrijk stil te leggen door eigenhandig de stekker uit te trekken zodat onder andere de vliegende inktvis stilviel omdat Raven 'geluidsoverlast' ondervond in de lokale theaterzaal, komt als anekdote onder andere aan bod.

Ruëll weet dan weer dat Bruno 5 jaar niet welkom was in het CC van Hoeselt omdat ie zijn bloemen in de toiletpot was vergeten. Hij had die daar ingestoken omdat hij geen vaas had. In het CC hadden ze weliswaar de zaken lichtjes anders geïnterpreteerd. Raven weet ook hoe ijdel, aandachts- en applausgeil Bruno is. Door de rol van Rikkie de stomme en lamme hond aan te nemen die geen tekst had, maar gewoon achter de bar moest liggen bijvoorbeeld. Een rol die hij aannam, enkel en alleen om te mogen komen buigen. In die tijd bleek Bruno dus vooral erg opportunistisch bezig om zijn CV dikker te maken. Kwaliteit was niet belangrijk. Of toen ie 'In den beginne' van Bertus Aafjes wou brengen. 'Dat heb je als je altijd samen bent. Je hebt niet altijd goede ideeën' verdedigt Bruno zich die daarna het verwijt krijgt schandalig veel geld verdiend te hebben met tv fictie. 'Het heeft er wel voor gezorgd dat de zalen vol zitten voor u' prikt de acteur terug die stelt dat ie de dag na de aanslagen in Brussel op de Bühne stond 'Para' te spelen terwijl de soldaten buiten stonden. Vervolgens haalt Bruno de bijnamen boven die circuleren

over Ruëll in de sector: 'Ruwel, runie', 'donderwolk' en 'Mocking bird' Â zijn er slechts enkele. 'Doe het vogeltje eens' vraagt Bruno hem waarop Raven met zijn schouders beweegt en zijn collega hoopt dat Anne Teresa De Keersmaeker in de zaal zit. Ook het gebruik van regisseurs om onaangekondigd en stiekem hun eigen voorstelling te gaan bekijken, stipt Bruno aan. Of hoe Raven ooit 35 euro betaalde in Amsterdam om zijn eigen stuk te kunnen zienâ€!Â
< Bert Hertogs >